

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hasábján hetente egyeztetési hirdetésnél 9 kr., többzetű hirdetésnél 7 kr. — Bélyegdíj 30 kr. Hirdetéseket és díjakat HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:	
Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 frt.
Negyed évre	1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.	

Felelős szerkesztő:
ÉLES KAROLY.
A kiadók nevében:
Lukonich Gábor dr.
Bárdó György dr. Darnay Kálmán.

A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk.
Előfizetési pénzek Darnay Kálmánhoz, a kiadó hivatal főnökéhez küldendők.
Kéziratokat nem küldünk vissza.

A sétatér.

Lapunkban nem egyszer hangsúlyoztuk, hogy úgy a város képviselőtestületének és előljáróságának, mint az egyes lakosoknak közre kell munkálkodniuk arra, hogy városunk külső képe is minél előnyösebben megváltozzék. A múlt év tavaszán több olyan teendőre mutatunk rá, melyeknek megvalósítása a közegészség, a köztisztaság és a város csinosága érdekében egyaránt szükséges. Nem akarunk ezuttal ismétlésekbe bocsátkozni, azután meg egyik-másik ügy nem is időszerű azért csak egy dologra hívjuk fel az előljáróság figyelmét

Ez a bíróságok előtt levő sétatérnek rendezése és újra való beültetése, mit a város uccáinak befásítása maga után von.

A város főúccáinak befásításával városunk képe előnyösen változott meg. Azok a zöldelő fasorok kedves-kellemes benyomást gyakorolnak a szemlélőre. Ezekkel szemben immár szembeszűrő ellentét a sétatér, mert ennek közel negyven év előtt ültetett fái — egy kettő kivételével — nem igen emelik városunk szépségét. E fáknak nagyrésze elszáradtak, koronáik részben egészben elszáradtak s azok a teljesen lombtalan vagy félig zöldelő akácok bizony szomorú látványt nyújtanak s az ember lelkében szinte a szájalom érzetét keltik fel.

Midőn a tavasz új életre kelti a természetet s midőn ennek viruló pompájá-

ban minden életet, elevenséget lehel, akkor a város kellő közepén azok a korhadó törzsek, száraz, lombtalan görcsös agak minden lepton nyomom a pusztulást, a halált hirdetik. Ez a tér a többi fiatal fasornak üde zöldjével szemben olyan bántó kontrasztot alkot s nemcsak bennünk, hanem a városunkba jövő idegenekben is megütközést és visszatetszést szül s bizonyára ezek nem valami kedvező következtetés vannak azokra a kezekre, amelyekben városunk adminisztrációja van, mert azokból a tengődő vagy kiszáradt fákból azt olvassák ki, hogy míg más községek előre haladni parkolnak, addig nálunk az anyagi és szellemi ügyek egyképpen panganak és hanyatlanak. Mert hát a külső jelekből a belső életet is következtetnek s a következtetés nem egyszer helyes eredményekre is vezet.

Ezek a mementok pedig akkor is főlegesek, ha csakugyan a belső mivoltunknak igazi jelképei.

Azért idejekorán felszólalunk, s a város intézőinek melegen ajánljuk a sétatér szárazfáinak eltávolítását és újakkal ültetését. A dolog semmi nehézséggel sem jár és kiadásba sem ütközik, mert a kiásott akácoknak elég vevője akad s különösen a szőlőgazdák kapnának rajta, mert kitűnő karó anyagot nyernének benne s még e télen fel is dolgozathatnák. A befolyó pénzből azután az újra ültetésnek majd összes költségeit fődözni lehetne.

A balatonvidéki szőlők felújítása tárgyában.

Annak idején ismertettük azt az értekezletet, amely a földművelésügyi miniszter elnöklete alatt a balatonvidéki szőlők felújítása érdekében Keszthelyen lefolyt. Ezen Hertelendy Ferenc, a balatonparti szőlőkultúrának lelkes harcosa alapos és nagy szakképzettségről tanuskodó javaslatokat tett. Ezeket írásba foglalva, átnyújtotta Darányi miniszternek. Kerésünkre átengedte az eszmékben gazdag, meleg ügyszeretettől áthatott s nagy lelkesedéssel megírt memorandumot lapunknak, amelyből a mi vidékünk gazdái is sok üdvöset tanulhatnak, azért egész terjedelmében a következőkben közöljük.

Nagyméltóságú Miniszter Ur!
Kegyelmes Uram!

A reménynél, mely a balatonvidéki szőlősgazdák szívét eltölti, csak a hála érzete lehet nagyobb, mellyel Nagyméltóságodnak az egész Balatonvidék gazdaközönsége nemcsak tartozik, de teljes mértékben adózik is azért, hogy magas és személyes megjelenésével és atyai érdeklődésével ép úgy, mint hathatós támogatásának és jóakaratainak biztosításával új kedvet és bizalmat keltett fel e vidék szegény szőlősgazdáinak lelkében, kik az alig megkezdett munkának sok költsége, fáradsága és sikertelensége folytán már-már a kétségbeesés szülte apatiával kezdtek sorsukban nem megnyugodni, de azt szenvedéssel elviselni.

Látták egyesektől, hogy van mód a szőlők újjáalakítását sikerrel eszközölni, vagy a régít fentartani, de nem volt módjukban és tehetsé-

Virágnilyás.

— A Sümeg és Vidéke eredeti tárcája. —

A kedves Irmácska nem játszik többé . . . Ott fekszik a kékruhás, szőkehajú baba a sarokban, két karját a szőnyegen végignyújtva, ahogy Irmácska kezecekből utoljára leejtette. A függönyös bababölcső is üresen áll, csak a kis bordó selyempaplanon gubbaszt egy kis molypille.

A tanító-kisasszony sem parancsol többet. A nyelvtan, fizika, háztartástan s a többi tudományos könyvek, mind szanaszét hevernek, míg Irmácska egy kicsit leguggolva jár, föl-alá a szobában, s fürtös fejecskéjét hátrafordítva gyönyörködik a kislányos mesterséggel elővárársolt szepten, mely igen mesterségesen húzódik utána.

Ez már egész komoly játék. Megreppen a lelke, ha úgy hirtelen rányitják az ajtót. Már nem is alszik olyan jóízűtiek. Talán azért, mert a babakisasszony nem alszik mellette.

A vizsgát már letette, nem is jár többé iskolába; nem kell többet a tanító-kisasszonynak fölmondania a leckét; mégis nyugtalan álmai vannak. Egyszer fölír, máskor fölnevet. Meg nem tudná mondani, álmában mi nevetési s mi rikatja meg. Valami, aminek ő nem tudja a nevét.

Nem fog ő már ezentúl soha fölmaszni a szederfára sem. Hej, pedig az idén nagyon sok és igen édes szeder termett. Szerencsére azonban itt van a kis Pistika, a kinek szabad, mert ő csak fű s naponkint akár tizszer is fölmeleg a lajtortján a fára.

Ugyan dobj le, Pistikám, nekem is! — kiáltott föl hozzá Irma a fa alól.

Eleinte zsarnokoskodott Pistika: — Nem dobok én, gyere föl! — felelt neki a zöld lombok közül.

Irma hivatkozott a multra, mikor még Pistika nem tudott maszni, bezzeg jól esett neki, ha a néni keze megrázta a fát, Pistikának nem kellett egyebet tenni, mint leülni a fa alá, kényelmesen szedegetni az édes epret, mint egy kis csirke. A kis hálátlan!

— Ugy-e, akkor jó volt! Megálj csak, bizzam a mama az özsonaasztást . . .

Ez már hatott. A kis zsarnok nagy kegyesen lekiáltott:

— Jól van na, ne! s dobálta az epret. Irmácska ide-oda ugrált, hogy kitárt köténykéjében elfogja az édes szemeket. Azonban Pistika tiz szemet is megevett, míg egyet ledobott.

Az előtt, ha szederet evett, jutott is eszébe Irmának, hogy megmossa a kis száját, amire az eper mindenféle piros figurákat festett. Most nem figyelmezteti senki, mégis megmosdik most hamar, mint a kis fehér cicája. S ezenkívül úgy 'al'ja, hogy neki már nem szabad az ebédnél a többi testvérekkel minden ok nélkül nevetni. Oh, most igazán fájna ám neki, ha a papa vagy a mama megpirongatná. Az igen nagy szegény volna. Ha kávéja nem elég édes, illedelmes komolysággal szól:

— Kérek még egy kis cukrot.

S ha a mama azt mondja: — Nincs, azért nem fakad ám mindjárt sirásra, mint azelőtt. Megissza a kávé keserűt. Ő komoly kisasszony lesz, ez befejezett dolog s az uccán igen kimért, nagylányos tartással lépeget, nem néz se jobbra,

se balra, komolyan összeszorítja szájacskáját, s ha a kis lábára néznek, elpirul! Tudja is ő miért, csak elpirul. Azután igen szép regényeket olvas, a miket Vilmácska barátnője liferál neki, akivel most végezte az iskolákat. A Vilma már csaknem mind kiolvasta a bátyja könyvtárát s a szebbeket ajánlja Irmának. Sokat is sirtak együtt a Vanda grófnő történetén, kinek már három férje volt s végre a negyediknek karjában meghal. Utolsó szavai ezek: A négy közül csak tégedet szerettelek!

Irmuska és Vilma összedugták fejecskéiket és miután kisírták magukat a megható jeleneten, magukba szívták, mint a méh a virágnézet, titkon, egymás előtt is rejtetten az utolsó szót: Szeretlek!

Már most jó uton van Irmácska: az édes titkos sejtelnék egy-két limbójának fölpatnása is bent van a modern nagylányok tündérekertjében.

Ezt azonban még egyéb fontos virágnilyási processzusok előzik meg.

Irmácska buskomor. Hamvas rózsás arca elveszti színét, szótalan, megrengő lesz, betegnek érzi magát s nem tudja: hol fáj, mi fáj; észreveszi, ha a levél lehull a fáról, ha a galambok csikolónak az eszterháj fölött. Fülig pirul s a szíve nagyot dobban . . .

És egyszer arra ébred, hogy vissza tud emlékezni nyugtalan álma tárgyára: egy ismeretlen volt, egy soha sem látott ifju, szép szőke hajjal, kék szemekkel, nyulánk, kedves és monokli volt az orrán.

Nem tudja, hogy az első álmok tündérideálja, csak azt tudja, azt érzi, hogy ennek a soha nem látott álomalaknak egyszer föl kell tűnnie

gökben az alkalmazni; s főleg nem volt tehetőségük az első próba esetleges sikertelenségét egy jobbal pótolni.

Az első kísérlet az újjaalakításra még minden pozitív alap nélkül történt, nem ismerte sem az alanyok igényeit, sem tulajdonságait, nem a helyes nemelési módokat, főleg a helyes további kezelést. Szóval leginkább csak próba volt, legtöbbször keserű csalódással, vagy a fáradságnak éppen nem megfelelő eredménnyel!

De ma már a kutatások és tapasztalatok szülte biztos uton haladhatunk; megvan feltételül a lehetőség minden régi szőlőtalajban az ennek megfelelő újjaalakítást sikerrel eszközölni, de ehhez a kisbirtokosoknak eddigi *bizalmatlanságát, csalódását és közönyét* kell leküzdeni, mert Magyarország e legnagyobb és egyik legjobb borvidékének felvirágzása a nagy pusztulás után csak akkor állhat be, ha nem csak az egyes intelligens tehetősek, hanem a kisbirtokosoknak is hozzá lát a szőlők újjaalakításához! Ehhez kell az a támogatás, az az érdeklődés, amellyel Nagyméltóságod kilátásba helyezte, hogy a szegény szőlősgazda oly segéd-eszközökhöz férhet hozzá, amelyek eddig éppen nem, nehezen, vagy csak ritkán és kevesen kaphattak meg.

Nagyméltóságod a reménnyel új kedvet is öntött a szegény szőlősgazdába és a felbuzdulás *időszere* kihasználásával meg lehet törni a desperációt, a közönyt és bizalmatlanságot annál is inkább, mert Nagyméltóságod nem elégedett meg az eddigi ismert adatokkal és szaktekintélyi véleménnyel, hanem személyesen jött közénk és *figyelemreméltónak találta a leggyengébb szőlősgazdának elmondott tapasztalatait, próbálgatásait és esetleges kívánalmait*, sőt felszólította az egyes birtokosokat, hogy a felvetett kérdőpontokra írásban is adják be véleményüket.

Nagyméltóságodnak ezen felbátorítása folytán éreztem magamat arra ösztönözve, hogy tizenöt évi munkálkodásom alapján szerzett tapasztalataimat főbb vonásokban és egyszerűen előadva, kikérni merészelem Nagyméltóságodnak figyelmét, azért is, mert a szőlőkultúra kedvence foglalkozásom, amelynek sikerét, teljes elszáratással, csekély, de minden tehetséggel és a fáradságot élvezetnek érző szorgalommal igyekszem előmozdítani, utalva is lévén azt hasznosítani; de még azért is, mert e vidéken születtem, itt gyermekkedtem, itt élek, ismerte minden darab földjét, amelyet láttam virágozó szőlőkkel betelepítve, megelégedett, jóléti, derék magyar munkással benépesítve és ma látom a felső vidék pusztulását, az itt élő nép nyomorát, kinek minden jövedelmi forrását a szőlő képezé!

Ragaszkodom a vidékhez, mert soha unottá nem válható szépségével újra és újra betelik idegenem és itt lakónak lelke egyaránt és szeretném látni régi virágzásában és jólétében, sőt fejlesztve a kor haladásával, közkinésévé tenni az országnak, az üdülő idegeneknek és a jólétben gyarapodó helybelieknek!

Indokom tehát erősebb, kegyelmes uram, mint lesz talán véleményem.

A Nagyméltóságod által feltett kérdőpon-

az uccán, az ablakuk alatt vagy majd az első bálon s el kell jönnie a hozzájuk.

Elkezdte várni, elkezdte keresni, de nem sok türelemmel, úgy, hogy már most szenved is, olyan sápadt, mint a fal, s az aggódó mama így szól a papához:

— Te, ennek a gyerekeknek valami baja van.

— Hivass orvost!

Irnácska éppen nem tudta megmondani: mi fáj, hol fáj? Majd megmondja az orvos.

Mintán Irmát a doktor bácsi megvizsgálta, a szenvedő kis pécienst magára hagyták és hosszasan tanácskoztak odabent.

A papa és mama teljesen megnyugodtak. Ez érthető, de annál megmagyarázhatatlanabb volt, hogy Irnácska is hirtelen megnyugodott, kedve támadt, mintha nem is az előbbi Irma lett volna.

A mama édes örömmel vonta magához Irma fejcsékéjét:

— Jobban vagy, kicsikém?

Egyszerre szomorú lett a bájos gyermek arca.

— Nem! felelt nagyot sóhajtvá.

— Nem? szölt a mama inkább csodálkozva, mint megijedve. Mért vagy mégis derültebb, kis angyalom?

Irma feltekintett anyjára. A tiszta ártatlanság fénye szóródott szeméből, amint mondá:

— Azért, mert hallottam ám az ajtóból, hogy mit mondott az orvos a papának. Oh, az engem igen megnyugtatótt.

— Mit mondott?

— Azt mondta, majd jobban lesz ez a kis lány, ha férjhez megy.

Ah, hisz ez a virág már kinyitott!

Nemeth Erzsike.

tokra egyenkint kiterjeszkedni nem kívánok, csak általában felsorolni az irányt, mit eddig követünk és mit követendőnek képzelek a szőlők felújításának *sikeres és gyorsításához, főleg pedig általánosításához.*

Midőn a filloxera rohamos pusztításával nemcsak a szép vidéknek jövőjének forrását és így jólétét is, de az országnak is tekintélyes adó-alapját tönkretette, majdnem teljesen készületlenül és védtelenül találtuk magunkat azzal a lehetőséggel szemben, hogy szőlőinket fentartassuk, illetőleg újjaalakíthassuk. Még akkor inkább ki nem próbált kísérletek, mintsem bevált tapasztalatok és utmutatás alapján igyekeztünk meg nem választott alannyal telepíteni, jól rosszul oltani és nem korokta a nevesített ültetéseket kezelni; rendetlenül ültetett, döntött és bujtott, trágyaerőben nem levő szőlőinket szénkénegezni és hogy minden ellenünk legyen, láttuk kihajtott szőlőinket augusztusban elsárgulni, leveleit lehullatni, éretlenül kinyitva gyümölcsöt; és alig akartuk elhinni, hogy az itt-ott ajánlott permetezés a filloxerának romboló ikerestvére, a peronoszpora ellen óvszer legyen! Pedig el merem mondani, hogy az utóbbi nem kisebb áldozatot követelt magának akkor, úgy a szőlők tönkretételében, mint ma fentartásukban!

Sok helyen nem is a filloxera, de a peronoszpora lett egész szőlőhegységeknél a veszteség.

A fáradhatlan és kutató emberi elme, ösztökélve a létfenntartás szükségére által, mind újabb és beválabb gyógyszereket talált ki szőlőink e betegségeinek sikeres leküzdésére. És szabad állítani, hogy e vidék minden módot megragadott, mit józanul helyesnek fogott fel, vagy hol a tapasztalat némi sikert adott.

Forgatott, telepített jól és rosszul, nemestett fás, gyökeres és sima, döntött és lemetezett zöld oltásokkal, kész oltványokat vett, szénkénegezett, eleinte kisebb, később mind nagyobb eredménnyel.

Ez idő alatt a kutatások és tapasztalatok mind biztosabb alpra feltették a védekezés, mondhatnám, művészetét. És kik e szaktekintélyek tudását, tapasztalását követték és intelligenciával a saját képességüket, munkájukat és ügyességüket amazzal összhangba hozták, kiváló eredményeket értek el!

De sajnos, ez leginkább a nagyobb és intelligensebb szőlőbirtokosoknál állt be.

A szőlőműves egyszerű nép az akkori még nem biztos irányban haladva, célhoz nem is juthatott, *elvéstette idejét, fáradságát, tőkéjét, jövedelmét és főleg bizalmát!*

Szőlőjét elpusztulni látva, egyiktől ezt, a másiktól amazt a felújítási módszert hallva, mint egyedül jót, vagy feltétlen elvetendő emlégetni, nem tett semmit, csak rossz szántóföldde hagyta szőlőjét, míg a praktikusabb lement és jó szántóföldről csinált szőlőt, legtöbbször azért rosszat, mert rossz lett a bor kvalitása; de jót azért, mert sokkal többet hozott ekkor is neki, mintha évről évre jó buza termelt volna rajta. És e szántóföldről telepített szőlők még mindig szaporodnak, mert e szűz földben még állnak a tőkék szénkénege nélkül is. — Ismerem már 6—8 éves rakásokat, még pedig régi szőlőhegységek tözsomszédságában, és nem is tudnám megjósolni, hogy még meddig ki nem fogják tartani!

De nagy baj ez az irány jó hegyi boraink jó hírnevére és ezért kell elkövetni mindent, hogy a népek a kedvet, a bizalmat és *kepeséget* megadjuk, hogy ismét régi, jó bort termő hegyi szőlőit alakítsa újra, ott termeljen jó magyar bort és nem rossz gabonát.

És hogy a Balatonvidék szőlői ismét és mihamarább betelepíthetessenek, úgy azon segélyeszközök biztos és *általánosított* inódozatait kell megtalálni, amelyek által a szegényebb sorsú szőlőműves is képes lesz szőlőinek újjaalakítására, kinek tekintetbe kell venni a tőke és intelligencia hiányát vagy fogyatékoságát. Ma már ott állunk, hogy kellő szakértelemmel és anyagi segédességgel a szőlők felújítása, vagy fentartása egészen helyes alaphoz indul ki, annál inkább, mert mind általánosabbá vált az a nézet, a mit én fölvenek vallok, hogy: *sem csak a kénegezés, sem csak az oltás* mellett állást foglalni nem szabad, már csak azért sem, mert ha az intelligens és próbált birtokos, — kit hajlama, szőlőjének talaja, fekvése, és anyagi helyzete egyik vagy másik mód felé terelt és eredményt is ért el, — ha eltildi a másik módozatot, írásban és szóban csak egyiket hirdeti jónak, — ezzel könnyen megteveszti az egyszerű szőlőművest, ki egyiktől ezt a másiktól amazt hallja feltétlen elvetendőnek és viszont.

Két szempontnak kell tehát előttünk lenni, és pedig: *a védekezést általánosan hozzáférhetővé tenni és mindkét iránynak okadatoltságát* elismerni és támogatni.

És most engedje meg Nagyméltóságú Miniszter Ur, hogy szerény véleményemet és javaslataimat kegyes felszólítása folytán lehető röviden és csak a főbbekben megtehessenem.

(Folyt. köv.)

H I R E K.

— **A sümegi kaszinó közgyűlése.** A sümegi kaszinó folyó hó 9-én tartotta rendes évi közgyűlést, melyen a tagok szép számmal jelentek meg. A kaszinó tagjai fölhasználták az alkalmat s meleg ovációban részesítették a kaszinónak közszeretben álló érdemes elnökét, *Lukonich Gábor* drt, aki súlyos betegségből fölépülve, először jelent meg a társulat helyiségében. Midőn belépett, zajos éljenekkel fogadták a tagok s ez éljenekből a sziveknek az a lelkes öröme rezgett, melyet úgy a kaszinó tagjai, mint a város egész közönsége Lukonich Gábor dr. felgyógyulására érzett. A lelkes ovációtól megalhatva nyitotta meg a közgyűlést. A mult üllés jegyzőkönyvének hitelesítése után *Sümegi Tivadar* a számvizsgáló bizottság nevében előterjeszté a mult év számadásait. E szerint a bevétel 931 frt 39 kr., a kiadás 562 frt. 67 kr. volt, e szerint a jelen évre a pénzmaradék 368 frt 72 kr. A kaszinó kezelésére bizott Kisfaludy-szoboralap bevétele 649 frt. 28 kr., kiadása 13 frt 20 kr. lévén az alap jelenleg 636 frt. 8 kr. A jelentés szerent a számadások rendben voltak, mire a közgyűlés *Riszner Ferenc* pénztárosnak a felmentést megadta s a számadások szép és pontos vezetéséről elismeréssel nyilatkozott. Ezután *Lukonich Gábor* dr. elnök visszajelentést vetve a mult év lefolyására, jelenti, hogy a választmány és tisztikar megbízása lejárt, a közgyűlést választásra hívta föl. A szavazólapon bizottság *Mojzer József* korelnöke alatt *Eitner Jenő*, *Hölsky Sándor* és *Rechnitzer József* dr. tagokból állott. A szavazólapon összeszámlálása után korelnök a következő eredményt hirdette ki: Elnök *Lukonich Gábor* dr., alelnök: *Kellemen Karoly* dr., jegyző: *Ján István*, ügyész: *Takács Zsigmond*, pénztáros: *Riszner Ferenc*, könyvtáros: *Malomszky János*, választmányi tagok: *Büchel Antal*, *Darnay Kálmán*, *Eöry-Szabó Jenő* dr., *Eles Karoly*, *Füzik Gyula* és *Sümegi Tivadar*. A megválasztott tisztikar és választmány nevében *Lukonich Gábor* dr. meleg köszönetet mondván, az elnöki széket újból elfoglalta. Ezután bemutatta a *Simonics György* vendégfőléssel kötött szerződést, melyet a közgyűlés elfogadott. A lapok megrendelése és a kiolvasott lapok elárverelése után a gyűlés véget ért.

— **Templomszentelés.** Szegvárról kaptuk a következő sorokat: Örömmünnepet ültek f. hó 9-én a zalaszegvári hívek. A csinnal és eleganciával renovált templomcskájuknak megáldását ünnepelték. Valóban lélekemelő volt az ünnepély lefolyása. Mintha bucsujár lettünk volna, oly sűrű csoportokban, mint a jó hívek, nemcsak a fiatalokból, hanem meg messze vidékről is. 1/2 10 órakor az általánososzeretett és tisztelt lelkipásztor, *Holub János* helybeli plébános, fényes segédlettel megkezdte a templomszentelési ceremóniát. A megható szertartás alatt az összesereglett ezrenyi nép a templom körül dobogó szivvel várta a már feláldott hajlékba a bebocsátást, hogy a nyomban következő ünnepélyes szent mise alatt, a buzgó lelkipásztoral egyetemben, hálatelt szivvel mondjanak köszönetet az ég Urának, ki kegyesen megérniök engedte e várva-várt örömnapot. Mint jó illatu tömjén szállt a miséz és az egybegyűlteknél imája az ég felé. Az ünnephez méltó alkalmi-beszédet szintén a kiváló népszónok, *Holub János* plébános moadotta. Elmondhatjuk, hogy szív szölt a szivekhez, igéi átjárták lelkünket, mélyen megalhatva a roppant nagy számú hallgatóságot. Az egyházi ünnepélyt kedélyes lakoma követte az igazi magyaros vendégszeretetéről messze földön ismert házigazdának lakásán. Asztal felett szebbnél szebb felkötésűtökből volt alkalmunk gyönyörködni. A dikciósorát *Suppauer Gáspár*, sümegi szt. f. r. házfőnök nyitotta meg, gyönyörű beszédben poharit emelve a házigazdára, mint buzgó lelkipásztorra. Szerető paptársra és jellemzőlárdu férfira. Azután a szives házigazda éltette az ő kedves vendégeit, megköszönve neki, hogy jelenléttükkel az ünnepély fényét emelni méltóztattak. Ismételtén hívei nevében is köszönetét nyilvánítá a nemesszívű kegyúrának, szegvári Lázár Józsefnek, ki nem szorított a ridog kötelességek szűk határaiha s 600 forintot meghaladó költséggel tette lehetővé, hogy a nagyon is szerény külsejű templom, Isten dicsőségéhez méltóan átalakíttassék! Igen, a legnagyobb elismerés és köszönet illeti e nemesszívű kegyurat, ki habár nem is tagja az egyháznak, mégis a kegyúri jogaiól folyó terheket, ily nagylelkűen teljesíti. Isten tartsa meg őt ily nemes érzületben még sokáig! Végre a késő esti órákban a kedves társaság rózsás kedvben szótoszlott, azon édes reményt nyújtva a házigazdának, hogy egy hét múlva, a szegvári bucsun, ismét viszonzáthatja őket is, még az elmaradottakat is.

— **Városi előjáró és képviselő.** *Bódis Mátyás* lemondásával egy képviselői és egy előjárói állás megüresedett. Az előjárói állás, beöltése végett *Füzik Gyula* főszolgabíró elnöklete alatt a képviselők f. hó 9-én gyűlést tartottak, melyen *Passzonyi Józsefet*, *Kovács M.*

hályt és Redey Lajost jelölték. A választást 21-én ejtették meg, egyhangulag megválasztván *Pozsonyi Józsefet*. E választáshoz csak melegen gratulálhatunk, mert Pozsonyi Józsefnek a városi ügyekben való jártassága, buzgalma és tehetsége, miknek bírósága idejében oly fényes tanujeleit adta, ismertetésre nem szorulnak. A választás megojtása után *Füzik Gyula* főszolgabíró szép beszédet intézett a városatyákhoz, melyben lelkükre kötötte, hogy minden párt-szempontra mellőzésekkel egyedül a város érdeke irányítsa a képviselő-testületet. Ennek kapcsán megemlítjük, hogy a képviselő-testületben *Raile Józsefnét Kellmen Károly dr., Fandó Ferencné Capári Boldizsár* képviselik, míg Bódis helyébe *Szjártó György* póttag hivatott be.

— **A sümegi iparos ifjuság-egyesülete** folyó évi január 9-én tartotta első rendes közgyűlését. A tagok közül számosan jelentek meg s oly nagy volt az egyesület iránti érdeklődés, hogy már d. u. fél 3 órakor a terem megtelt résztvevő közönséggel. Az ifjusági egyesület fáradságátlan buzgalma elnöke, *Eitner Jenő* általános érdeklődés mellett nyitotta meg a közgyűlést, röviden megemlékezett az egyesület alakulásáról és szép beszédben adta elő annak nemes célját. Az elnök beszédét *Fejes Lajos* pénztáros beszámolója követte, mely szerint az egyesület vagyona 1301 frt 63 krt. tesz ki. A számvizsgáló bizottságot utasította a közgyűlés, hogy 1898-ra a költségelőrányszót elkészítse, s egyben a pénztáros számadását elfogadja s neki a felmentvényt megadja. Az alapszabályok felolvasása után a megüresült két választmányi helyre *Bricht Viktort* és *Németh Mihályt* választották meg. Az egyesület elnöke és *Epstein Ödön* pártoló tag indítványára a közgyűlés nagy lelkesedéssel fogadta, s egyhangulag elhatározta, hogy mozgalmat indít az iránt, hogy a betegségyező kezelését, illetve az erre való engedélyt magának megnyerje. *Török József* egyesületi jegyző lelkesítő beszédet intézett a közgyűléshez, melyben az ifjuságot munkásságra, összetartásra és a hazaszeretet szent tüzeinek ápolására buzdította s a pártoló tagokat az egyesület további támogatására kérte. A közgyűlés elhatározta a felszázados március 15-ére való tekintettel, hogy teljes s a nagy napnak megfelelő ünnepséggel tartja meg Magyarország felszabadulásának örömnapiját, de tekintve, hogy március 15-ike oly időre esik, hogy ünnepi menetet rendezése a korai tavaszi időjárás folytán lehetetlen volna, az ünnepélyt május havában fogja megtartani. Programjának megállapítására bizottságot küldött ki a közgyűlés. Az egyesület elnöke köszönettel zárta be a közgyűlést, mely után egy a pártoló, mint a rendes tagok sorába számosan iratkoztak be.

— **Tavaszi a télben.** Az ifjú *Január* ugyan csak csuffla tette *Falbot*, a német időjóst. Ez a világhírre vergődött leveli béka időjósolt naptárában e hónap első felére szárazságot és nagy hideget jövendölt, a Január pedig olyan szelid és enyhé volt, akár ifjabb testvére, a rügyfakasztó *Március*. Már-már azt hittük, hogy kidúgja fejecskéjét a tavaszi ibolya, hogy fogadja a meleg napsugárnak édes csókját, forró ölelését, midőn Január barátunk megelégette Falbnak kudarcát s tegnap jó néhány fokkal lejjebb szalajtott a Celsiusus. Így majd csak megbékülvé Falb is, aki — reszkecs, Bizánc — i. hó 22-ére elsőrendű kritikusi napot jósolt, azután meg a szerelmes ifjak és lánykák is, akik oly epedve várják, hogy találkozhassanak ott a korsolyapályán, ahol a tél hideg atmoszférjában is olyan édes, enyhé tavaszi napsugár ragyog, amely virágos kertté varázsolja a sziveket.

— **Választók száma vármegyénkben.** A központi választmány összeállította 1898-ra a választók névjegyzékét. A zalaszentgróti kerületben 2363, a tapolcaiiban 2620, a keszthelyiben 2631, a nagykanizsaiiban 3341, zalaegerszegiben 3194, az alsólendvaiiban 2590, baksaiiban 3209, a letenyieiben 2311, a csáktornyaiban 2534, összesen 24.593 választó van. Ezek közül 124 régi jog, 20.000 földbirtok, 428 közbirtok, 2585 jövődélem és 1459 értelmiség címén került az országgyűlési képviselőt választók névjegyzékébe.

— **Vadászat.** Folyó hó 8-án igen sikerült vadászatot rendezett *Eitner Zsigmond* rigási vadászterületén. A vadászatban városunkból és vidékéről 19 puskás vett részt, akik 149 nyulat ejtettek zsákmányul.

— **Bábaképző.** Szombathelyen a kormány bábaképző-intézetet állított fel. Minden iskolában két tanfolyamot tartanak, az egyik október 1-től február végéig, a másik március 1-től július végéig. Az első tanfolyam már március 1-én megnyílik, amennyiben az intézet már teljesen berendezve és személyzettel ellátva van.

— **Tüz.** A Deák-pusztán i. hó 11-én tűz ki s a veszprémi püspökségnek egyik cselédházát elhamvasztotta.

— **A harasztügy.** Már évtizedek óta kísért Sümegen az agyvezevett *harasztügy*, melyet az ideig különböző okoknál fogva megoldani nem lehetett, igen természetesen, az összes városi lakosság nagy anyagi kárára. Az e hó

9-én tartott képviselőtestületi gyűlésen *Lukovich Gábor* dr. a haraszt egy részének értékesítésére nézve indítványt terjesztett elő, amely a jelen volt városi képviselők általános tetszésével és helyeslésével találkozott. Indítványozta ugyanis, hogy a most majdnem teljesen haszonvehetetlen harasztból, amely 314 kat. holdat és 1501 □ ölet tesz ki, s amely telekkönnyűleg a város nevében áll, adjon el a város szőlőművelés alá 130—150 holdat, s az igen jól értékesíthető terület eladásából befolyó összegből vegyen 150—200 holdnyi erdei legelőt, s a még fennmaradó összeg pedig gyümölcsözőleg helyeztessék el addig, míg végérvényesen bíróság el nem dől az, hogy a kataszteri irások szerint a várost mint erkölcsi testületet vagy pedig a közbirtokosságot illeti-e az összeg. Ha az előbbinek iténik oda, akkor az belátása szerint használja fel; ha pedig a közbirtokosságot illeti, akkor birtok arányában könnyen felosztható lesz. — Ezen az uton lehetne e régen huzódozó kérdés minden, de különösen a közérdeknek megfelelőleg és a legrövidebb idő alatt megoldani.

— **Köszönet.** A sümegi katolikus legényegyesület f. hó 6-án tartott műkedvelő előadásán az összes bevétel: 257 frt 75 kr., a kiadás 101 frt 94 kr. volt. A tiszta jövedelem tehát 155 frt 81 kr. Felülfizettek: Bükkel Antal, Mild Mihály és Vámoscher József 2—2 frt. Appel Géza, Ács Sándor, Bossányi Ferenc, Éles Károly, Farkas János, Fehér Lajos, Gyömörey Gáspár, Holub János, Kaufman Józsefné, Kardos Lázár, Mauthner Adolf, Pály János, Pintér Lajos, Szjártó György (festő), Szabó Lajos, Szelestey Róza, Székely Albert dr., Székér László, Szita Román, Vida János, Zöld István 1—1 frt. Bernali János 70 kr. Cenc József, Epstein Ödön, Kéri Elek, Keszler Aladár, Plachner László, Penc Mihály, Pozsonyi József, Tóth József, Mojzer László, Sinkovics Nándor, Ur Pál, Vida József, N. N. 6—60 kr. Olasz Jánosné 55 kr. Cicer Anicet, Csutorás József, Rimánócy Endre, Szuppauer Gáspár, Zschiesche József és N. N. 50—50 kr. Petrics Györgyné, Veber Elek és N. N. 4 kr. Márkus Ignác és Kovács Zsigmond 30—30 kr. Csepregi Gábor, Gál Péter, Kondor József, Rotschild Adolf, Sümegi József 20—20 kr. Ferber Antal, Schaffer Jenő, Simon Lajos, N. N., N. N., N. N., N. N., N. N. 10—10 kr. Összesen: 42 frt 65 krt. A szíves felülfizetőknek, úgy Epstein Vilmos, Appel Géza és Tavasz István uraknak színpadi kellemek átengedéséért az egyesület nevében hálás köszönetet mond az elnökség.

— **Pedagógiai est.** *Grosits Mariá* a sümegi felső leányiskola tanítójeje f. hó 8-án tartotta második pedagógiai estélyét, melyen a városunkbeli intézetek tantestületeiből számosan vettek részt. Az estélyt Schmiédnek egyik szonatójával *Nógrády Jenő* és *Kocsis Karoly* nyitották meg, akik bravúrral játszották a négykezes darabot. *Grosits Mariá* Poe Edgárnak *A holtó* című gyönyörű költeményét szavalta, zajos éljeneket és tapsokat aratva a költemény interpretálásával. *Nógrády Jenő* dr. Kozma Andornak *A gyermekekéről* szóló szatiráját olvasta föl. *Nógrády* kitűnő felolvasó, aki a költeményben megnyilatkozó szatirának — mely a modern családi és iskolai nevelésnek számos ferdeségét ostromozza — minden árnyalatát híven domborította ki s folytonos kacajt idézett elő. Az estnek kimagasló pontja volt *Bosó Ilona* monológja. Makai Emilnek egyik kiváló darabját, az *Isé kisasszonyt* mutatta be, szintén élénk derűtséget és tetszést keltve. Végül *Kocsis Karoly* hegedűn előadta Szitt Jánosnak *Cansoue* című darabját, melyet *Nógrády Jenő* kísért zongorán. Játékuk méltó zárópontja volt a minden ízében kiválóan sikerült programnak, mely valódi szellemi élvezetet nyújtott. Utána egy-egy csésze tea mellett kedélyesen és gyorsan telt az idő Midőn a társaság tagjai szétoszlottak, szívéből fakadó köszönettel vettek búcsút kartársuktól, aki oly kitűnő módját nyújtotta a kollegiális érület ápolásának.

— **1848.** Egyszerre két füzetet kaptunk Jókai, Bródy, Rákosi pompás vállalatából az 1848-ból, a hatodikát és hetedikét. Fegyvercsatóság és trombitahang őríti meg fülünket, ha ezeket a képeket nézzük. Megragad az idők hangulata, az a lelkes, nagy érzés, mely akkora kebleket tudott betölteni, mint Petőfi Lélekcsere-lő nagy idők! A mai kor gyermeke szomorgó kegyelettel gondol a nagy alakokra és mélyen felsóhajt: miért nem adatott neki azokkal egy korban élni. Az Unió hőseinek korában, a mikor Száz Károly a világtörténet könyvével kezében viyta harcát a háborgó nemzetiségekkel, feltámadt az ellenség tengere de egy napon esdősül a vihar, a kolozsvári pácón kibomlik a magyar trikolor, mint a szivárvány a vihar után és elcsendesül egy pilanatra minden; csend, — béke. Mért nem adatott élnünk a boldog korban, midőn Pozsonyban a szellem kezdte bontogatni szárnyait, mikor aztán Pestre költözött az országgyűlés. Egyszerű terem volt a képviselők tanyája, ők az alakok, voltak fényesek. A Vigadó termében egymásután nagy-ezerü események játszódtak le. Ma még Kossuth

beszéde hangzik, s v szhangban *Megadjuk* ot kiált rá százak ajak; lent a határszálen véres harc folyik, jönnek a szerbek. Ma még készülődnek, egy hét múlva ideloppanak, két hét múlva mindenünkől kifosztottak; egy hónap múlva Kossuth szózata harcra hívja a népet: nyomában megterem a népfelkelés, megnépesülnek a magyar táborok s mához másfél hónapra már ta aródiá kifelé az ellen, azt keresi: hol közeleb) az osztrák határ? Dicsőséges, fenséges nagy idők, ol járt, aki bennetek élt, boldog, aki rátok visszaemlékezhet, áldottak, akik nagy utóttoidet összegyűjtik, új életre keltik, örökbe hagyják az utókoruk. A diszint valóban ezt teszi. Úgy látszik, a szerkesztők és kiadók nem csak ígéretöket váltják be, hanem sokkal többet tesznek, 1200 képet írtak, de úgy látszik, annál jóval többet adnak. — Teszik ezt lámból a közönség iránt, mely e művet oly jól megérdemelt pártfogásban részesíti. A gazdagabb tartalom nem változtat a mű árán. Az egész nagy kötet ára 9 forint, diszkötésben 12 forint lesz, egy füzet ára 30 krajcár. Megjelenik a *Revai Tesztérek* Irodalmi Intézet Részvénytársaság kiadásában.

— **Allatgyógyászat vármegyánkben.** Lép-fene: Bak-Tütös 1 u., Tüske-Szent-Péter 2 udv., Zalabér 1 u., összesen 3 közég 4 udvar. Sertész: Balaton-Hidvég, Bocsa, Bottonya, Csáktornya, Felső-Mánd, Káptalanfa, Kis-Öserne, Pacsa, Páka, Pördeföld, Rígyac, Söjtör, Ujndvar, Véged, Zala-Egerszeg, Zala-Erdőd, Zala-Lövő Zala-Szent-Balázs összesen 18 község.

— **A Szalay-Baróti irta Magyar Nemzet** Történetéből most vettük a 76. füzetet, mely hazánk történetét II. Lipóttól, I. Ferenc trónra léptéig viszi előre. A jelen füzetben ismét két külön műmelékletben gyönyörködhetünk. Az egyik II. Lipót lovas alakja koronázási díszben, másik Eleonora, a császár özvegyének érdekes arcképe. A szöveget következő képek díszítik: Tökölly Száva, II. Lipót koronázásának emlékérmé. Az 1791. X. törvénycikk, Magyarország függetlenségéről. II. Lipót aláírása. XVI. Lajos és családja. II. Lipót családja körében. I. Ferenc koronázása Budán, 1792. június 6-án. I. Ferenc koronázásának emlékére vert érem. Cobenzl Károly gróf, Thugut Ferenc.

Köszönet-nyilvánítás.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchen, Alsó-Ausztria Feltalálója az anti-rheumatis és anti-arthritis vértisztító teának Vértisztító köszvény és reuma ellen.

Midőn a nyilvánosság elé lépek, teszem azt azért, mért 1-ször Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben, hálás köszönetemet óhajtom nyilvánítani, miután vértisztító teája fájdalommal reumámat enyhítette 2-szor teszem azért, hogy mindazoknak, kik köszvény és reumában szenvednek, ajánljam e teát.

Nem vagyok képes leírni, mit szenvedtem időváltozásoknál 3 év óta, pedig Badenban (Bécs mellett) kénfürdőt használtam. Éjszaka nem tudtam aludni, étvágyom annyira hanyatlott, hogy egészen lefogytam. Fentemlített tea 4 heti használata után fájdalomaim teljesen megszűntek, sőt már 6 hét óta a teát nem iszom, mégis bajomat megszűntek és testi állapotomat egészen javultnak mondhatom. A kik ezen bajban szenvednek, forduljanak ezen méltott teához, meg vagyok róla győződve, hogy hálásak fognak lenni Wilhelm Ferencz urnak.

Teljes tisztelettel

Butschin-Streitfeld gróf

8—12

főhadnagy neje.

Bérbeadó ház.

Sümegen a belvárosban egy eszmos ház, mely 3 szoba, konyha, kamara, istálló, pince, pajta és tágas udvarból áll, bérbeadó vagy örök árban eladó.

Bővebb értesítés nyerhető:
Tiborc István urnál Sümegen
vagy
Szabó Gyula háztulajdonosnál
Zala-Szent-Gróton.

